Уральск

1895-1900 нче елларда Габдулла этисенең туганы Газизә апасы һәм җизнәсе Галиәсгар Госманов гаиләсендә яши. Монда Габдулланы "Мотыйгыя" мәдрәсәсенә укырга бирәләр, шул ук вакытта бала өч класслы рус мәктәбенә дә йөри.

Кузгатмакчы булсаң халык күңелләрен ...

* 1900 нче елда җизнәсе үлеп киткәч, Габдулла бөтенләй мәдрәсәдә яши башлый.

Камил Төхвәтуллин һәм Габдулла Тукай
 (1905 нче ел тирәсе)

Уральск-Казан

1901-1907 нче елларда Г. Тукай күп укый, күп эшли. Аның беренче әсәрләре “Әлгасрелҗәдит”, “Уклар”журналларында, “Фикер” газетасында дөнья күрә.
1907 нче елның көзендә Г.Тукай Казанга кайта. Танылган шагыйрьнең 1908-1910 нчы елларда балалар өчен илледән артык әсәре басылып чыга.
1908 нче елда Г.Тукай Г.Камал белән бергә “Яшен” сатирик журналында эшли,
1909 нчы елда “ Ялт-йолт” журналының редакторы була.

Уральск типографиясендә. 1905 нче ел

И Казан! дәртле Казан!
моңлы Казан! нурлы Казан!

Күңел белән сөям бәхтен татарның,
Күрергә шаһлыгын, тәхетен татарның.
Татар бәхете өчен мин җан атармын:
Татар бит мин, үзем дә чын татармын.

1912 нче ел

14 нче апрель, 1913 нче ел. Г.Тукайның соңгы сурәте

1913 нче елның
15 нче апрелендә
кичке 8 сәгать 15 минутта
татар халкының
бөек шагыйре
Габдулла Тукай
вафат була.

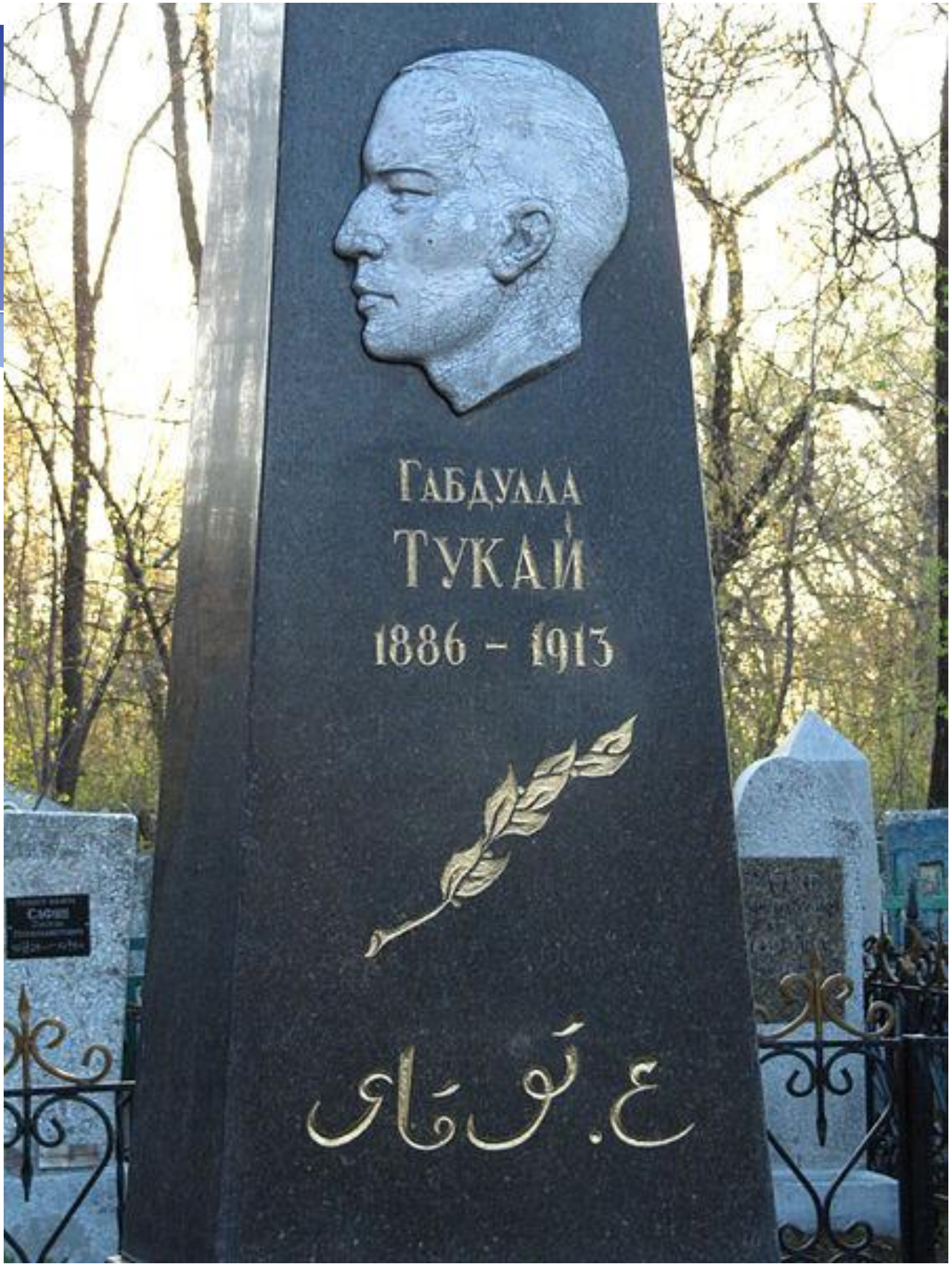

Ел саен 26 нчы апрельдә Казанда

Шигырь бәйрәме үткәрелә.

Илаһи моң булып
шагыйрь гомере
Яңгырап тора шушы көнгәчә.
Ак сакаллы картлар
яшь Тукайга:
- Остазыбыз! – диеп эндәшә.

Нур Әхмәдиев

Кулланылган әдәбият

* Батулла Р. Кылдан нечкә, кылычтан үткен. – Казан, Татар. кит.нәшр., 1996
* Тукай Г.Избранное/ Габдулла Тукай; Перевод с татарского В.С. Думаевой-Валеевой. – Казань: Магариф, 2006. -239с.
* Тукай Г. Сайланма әсәрләр.Шагыйрь турында истәлекләр.- Казан: Татарстан Республикасы”Хәтер” нәшрияты (ТаРИХ), 2002. – 511б.
* Татарстан, 2006, №4
* Википедия